

Апробовуючи запропонований підхід співпраці вищів з бізнес-структурами (на прикладі підготовки бухгалтерів в Університеті державної фіскальної служби України), нами отримано наступні результати: 1) створено кафедру «Обліково-аналітичних баз знань» та відкрито нову магістерську програму «Управління інформаційними ресурсами обліку»; 3) укладено договори про співпрацю з основними корпораціями-розробниками програмних продуктів облікового спрямування («1С», «Парус», «Галактика», «Інтелект-Сервіс», «Інвоко», «Хакерс Дизайн», «Поверхність МД», «Інтес», «Diamond Bridge»); 4) у межах магістерської програми «Управління інформаційними ресурсами обліку» спільно з корпорація розроблено методичне забезпечення для вибіркових дисциплін, за результатами вивчення яких кожен студент має можливість отримати сертифікат від фірми-розробника програмного забезпечення, який засвідчує володіння компетенціями з практичного використання такого програмного продукту («1С: Бухгалтерія 8.2», «М.Е.Дос», «1С-ПРО», «ПАРУС_ПІДПРИЄМСТВО 7.40», «Галактика ERP 9.1 Оперативний та бухгалтерський модуль», «Фінанси без проблем», «QD Professional», «MD OFFICE», «DBridge»); 5) обумовлено залучення провідних фахівців корпорацій-розробників програмних продуктів до проведення лекційних та практичних занять (у тому числі і на базі фірм); б) узгоджено питання проведення студентами практик та дипломних досліджень на базі корпорацій-розробників програмних продуктів з подальшим працевлаштуванням; 7) організовано оцінку компетенцій щодо володіння знаннями та практичними вміннями використання сучасних програмних продуктів облікового спрямування самими корпораціями-розробниками таких програмних продуктів у вигляді сертифікацій; 8) організовано освітні курси (із проведенням сертифікацій від фірм) з метою надання можливості здобуття компетенцій щодо володіння знаннями та практичними вміннями використання сучасних програмних продуктів облікового спрямування для студентів, які навчаються за іншими магістерськими програмами.

Таким чином, запропонований підхід підвищення ефективності підготовки фахівців облікового спрямування вважаємо дієвим та практично цінним.

Мискіна О.О.

к.е.н.

Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

ОЦІНКА НАПРЯМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

В Україні першим нормативно-правовим актом, який достатньо комплексно визначив підходи до амортизації був Указ Президента України «Про концепцію амортизаційної політики», який схвалений 7 березня 2001 року [1]. Він повністю присвячений концепції амортизаційної політики, основною метою якої є «визначення напрямів та механізмів удосконалення амортизаційної політики як чинника активізації інвестиційної діяльності у державі» [1].

Розглянемо детальніше напрями, в яких запропоновано зосередити заходи Концепції амортизаційної політики.

1) Створення економічної та правової бази для запровадження раціональних рівнів споживання, відшкодування та оновлення основного капіталу.

За роки реалізації Концепції амортизаційної політики раціональні рівні споживання, відшкодування та оновлення основного капіталу не визначені. Знос основних засобів постійно зростає. Стверджувати, що створено економічну та правову базу для запровадження раціональних рівнів споживання, відшкодування та оновлення основного капіталу як мінімум передчасно.

2) Обмеження державного регулювання у сфері амортизаційної політики та стимулювання інвестиційної ініціативи суб'єктів господарювання.

Словосполучення «обмеження державного регулювання» носить дискусійний та неоднозначний характер. По-перше, держава повинна нести відповідальність за стан амортизаційної політики в країні, а по-друге, стимулювання інвестиційної активності суб'єктів господарювання передбачає ефективне використання інструментів державного регулювання.

3) Відмова від суцільного примусового нарахування амортизаційних відрахувань за єдиним методом та запровадження кількох методів нарахування амортизації, надання суб'єктам господарювання права вибору конкретного методу нарахування амортизаційних відрахувань, а також права самостійно встановлювати конкретні строки служби основного капіталу в визначених законом межах.

Запровадження практики використання декількох методів нарахування амортизації повинно спиратися на економічну доцільність (у тому числі і обґрунтованість методів). У Концепції амортизаційної політики лише визначено їх кількість без обґрунтування, що є з наукової точки зору недопустимим. Надання права вибору суб'єктам господарювання методів нарахування амортизації повинно бути пов'язано з підвищенням інвестиційної активності, чого на практиці не відбулося.

4) Розмежування практики нарахування амортизаційних відрахувань відповідно до її економічної та податкової ролі: економічна роль амортизації полягає у фактичному відшкодуванні діючих основних фондів; відповідні амортизаційні відрахування (економічна амортизація) відображають реальне знецінення основного капіталу в процесі виробництва та надання послуг і відносяться на витрати діяльності суб'єктів господарювання; податкова роль амортизації полягає у фінансовому відшкодуванні основного капіталу за рахунок зменшення оподаткованого прибутку на суму амортизаційних відрахувань (податкова амортизація) та одержання податкової знижки.

Розмежування практики нарахування амортизаційних відрахувань відповідно до її економічної та податкової ролі є недостатньо обґрунтованим та не доцільним. Правильність наведеного вище твердження доводить практика. Так, амортизація як окремий елемент алгоритму розрахунку оподаткованого прибутку за положенням Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» ($ОП = СВД - ВВ - А$), що в певній мірі реалізовувало податкову роль амортизації, включено до витрат за Податковим кодексом України (цим самим спростувавши доцільність розмежування економічної та податкової ролі амортизації). Також, необхідно відзначити, що Податковий кодекс України та Концепція амортизаційної політики за аналізованими положеннями обґрунтовують несумісні позиції.

5) Стимулювання суб'єктів господарювання до застосування прискореної амортизації та її інвестиційного спрямування шляхом надання податкових знижок.

Стимулювання суб'єктів господарювання до застосування прискореної амортизації є необґрунтованим положенням. Адже, якщо використовується прискорена амортизація, яка передбачає перерозподіл за часовим проміжком сум нарахування амортизації, створюється ситуація, за якої наявність інвестиційних ресурсів «сьогодні» змінюється їх відсутністю в недалекому майбутньому.

Застосування прискореної амортизації повинно бути економічно вигідно суб'єктам господарювання. Відповідно держава повинна чітко визначити вимоги, умови та можливості застосування прискореної амортизації на практиці (наприклад, обов'язкове реінвестування додатково отриманих сум амортизаційних відрахувань).

Іншим важливим моментом даного положення є доцільність надання податкових знижок для інвестиційного спрямування прискореної амортизації. Адже прискорена амортизація лише створює передумови для формування інвестиційних ресурсів. Поряд з цим через податкові знижки потрібно забезпечувати використання таких ресурсів на інвестиційні цілі (чого на практиці не відбулося).

б) Запобігання зростанню цін виробників шляхом надання можливості суб'єктам господарювання відносити прискорену амортизацію не на витрати виробництва, а на зменшення оподаткованої частини прибутку.

Необхідність регулювання політики ціноутворення суб'єктів господарювання є наслідком надання підприємствам права самостійно обирати методи нарахування амортизації. Така ситуація є негативною (виключенням із правил) і потребує для зрівноваження наявності іншого, не менш важливого, економічного ефекту (чого не досягнуто). Одним із таких ефектів могла б стати активізація інвестиційної діяльності. Проте, цього не відбулося, бо паралельно з наданням прав вибору методів нарахування амортизації, держава не простимулювала суб'єктів господарювання використовувати, сформовані за рахунок амортизаційної політики, ресурси на інвестиційні цілі.

Важливо зазначити, що використання прискореної амортизації не лише збільшує собівартість продукції протягом першої третини (половини) терміну корисного використання об'єкту основних засобів, а й зменшує собівартість продукції у наступних періодах (другій половині строку корисного використання об'єкту основних засобів). Про необхідність регулювання такої ситуації у Концепції амортизаційної політики нічого не сказано.

Отже, аналіз вітчизняної практики реалізації амортизаційної політики засвідчив невідповідність діючої Концепції амортизаційної політики вимогам економічних відносин сьогодення та потребу в її удосконаленні.

1. Про концепцію амортизаційної політики : указ Президента України № 169/2001 від 7 березня 2001 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/169/2001>.

Мних Я.І.

студентка гр. МОРМ-11

Кулініч Т.В.

к.е.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

СПОЖИВЧІ ПЕРЕВАГИ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНИХ ТА ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ НА ВІТЧИЗННОМУ РИНКУ

Сучасні тенденції розвитку внутрішнього ринку України сфери торгівлі характеризуються поступовою зміною його структури, зокрема в сегменті непродовольчих товарів. Одним із найдинамічніших ринків останнього десятиліття є ринок будівельних матеріалів (БМ), який відзначається щорічним збільшенням частки у структурі роздрібного та оптового товарообороту. За оцінками аналітиків, якщо в Європі ринок БМ зростає щорічно на 2-3%, то в Україні – 12-15% [1].

На сьогоднішній день ринок торгівлі будівельними матеріалами динамічно розвивається, проходить трансформацію, відбувається зміна вимог та уподобань клієнтів щодо представленої на ньому продукції. Відповідно, в таких умовах навіть перед успішними та уже відомими підприємствами постає досить складне завдання: як утримати свої позиції на ринку та зберегти ефективність діяльності [2]. Оскільки будь-яке підприємство визначає орієнтири діяльності відносно вподобань та потреб його потенційного споживача, який, своєю чергою, купуючи товар, виходить з його найбільшої вигоди та корисності, то виробничій і збутовій підсистемі будівельного комплексу необхідно формувати споживчі переваги БМ, орієнтуючись на характерні запити суспільства.

Підвищення вимог до енергозбереження тепловіддачі будинків і постійне зростання цін на енергоносії, призвело до переходу значної частини населення в режим